

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 2 (9)

Ужгород
2014

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE UNIVERSITY «UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»
INSTITUTE OF EUROPEAN INTEGRATION STUDIES**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Edition 2 (9)

Uzhhorod
2014

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова:

Смолянка В.І. ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Члени ради:

Луговий В.І. перший віце-президент Національної академії педагогічних наук,
доктор педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Лендєл М.О. проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор політичних наук, доцент (м. Ужгород, Україна)

Студеняк І.П. проректор з наукової роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор фізико-математичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Бобко А. ректор Університету у м. Жешув,
доктор гуманітарних наук, професор (Польща)

Сільваші З-Й. ректор Університету у м. Дебрецен,
доктор медичних наук, Ph.D, професор (Угорщина)

Чижмар А. ректор Технічного Університету у м. Кошице,
доктор наук, Ph.D, професор (Словацька Республіка)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова:

Артёмов І.В. директор НН Інституту євроінтеграційних досліджень ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат історичних наук, доцент

Відповідальний редактор:

Кляп М.І. заступник директора ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат педагогічних наук, доцент

Члени редколегії:

Росул В.В. завідувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат педагогічних наук, професор

Моца А.А. спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат юридичних наук

Середа Л.І. провідний спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень
Бродич А.І. начальник редакційно-видавничого відділу ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку науковою радою НН Інституту євроінтеграційних досліджень
(протокол № 9 від 19.12.2014 р.)*

ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК ОСНОВА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ

Дорошко М.С.,

доктор історичних наук, професор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

The factor of national memory as a basis of history education. The author of the article proves that establishment of an independent democratic Ukrainian state can only be possible in case of restoration of historical memory and national consciousness of the Ukrainian people.

Keywords: *Ukrainian idea, national memory, people, power, national interests, imperial mentality.*

Національна пам'ять народу нерозривно пов'язана з ідеєю Батьківщини. Без ідеї конкретної Батьківщини неможливе віднайдення тих знакових подій і постатей в історії народу, які забезпечують становлення ідентичності через формування колективної пам'яті. В основі національної ідентичності – передусім пам'ять про традиції державотворення, борців за її незалежність, трагічні сторінки історії. Саме тому чинник історичної пам'яті є визначальним у становленні незалежної державності націй, які в силу різних обставин змушені були відновлювати незалежність. Покажемо у цьому сенсі є приклад української нації, яка з'явила світу безпрецедентну живучість і незнищенність завдяки генові національної пам'яті. Не дивно, що антиукраїнські сили в Україні і за її межами особливо активно педалюють тему історичної пам'яті українців. Безпрецедентний наступ на здобутки українства на ниві відродження національної свідомості й правдивого висвітлення національної історії, що ми його за режиму В.Януковича спостерігали в Україні, був не випадковим, бо антиукраїнські сили достеменно знають, коли немає мови – немає й нації. Нація також згасає, якщо втрачається її культура, порушуються традиції, нехтуються звичаї, забувається історія.

Проблемі національної пам'яті як важливому державотворчому чиннику присвячено значну кількість наукових праць. Її, зокрема, досліджують і в Україні [1], і поза її межами [2]. Актуалізувалась ця проблема в Україні після президентських виборів 2010 р. у зв'язку з ухваленням владою країни низки рішень, що

значно понижували конституційно закріплений статус української мови як державної. Йшлося про скасування обов'язкових тестів українською мовою для випускників середньої школи і державного іспиту з української мови для випускників бакалаврату вищих навчальних закладів. Було припинено й переклад «синхронів» на українську Першим національним каналом телебачення, а головною подією української історії, за активного сприяння цього державного каналу, тодішня влада однозначно, як у Білорусі президента О.Лукашенка, визначила «Велику вітчизняну війну» радянського народу з нацизмом.

Але дивує не це, а насамперед те, що напередодні 65-ліття закінчення Другої світової війни в Європі офіційна влада в Україні здійснила спробу підмінити виважений історичний аналіз наслідків тієї жахливої війни для українського народу заявленим ще за радянської доби міфом про Велику Перемогу. Неукраїнська за своїм персональним складом та ціннісними орієнтирами влада України запропонувала українцям забути про майже 10-мільйонні людські втрати, руйнацію народногосподарського комплексу, втрачені ілюзії щодо пом'якшення репресивної політики більшовицького тоталітарного режиму і вітшатися спільним парадом перемоги за участю російських і білоруських вояків у Києві під червоними стягами «спочилого в бозі» СРСР.

Усе це дійство не надто стурбувало б національно свідомих громадян України, якби за ним не приховувалась цілеспрямована ідеологічна кампанія тодішньої влади, метою якої була дискредитація політики відновлення української національної пам'яті, активно впроваджуваної після Помаранчевої революції 2004 р. адміністрацією президента України В.Ющенка. Вже у перші 100 днів свого урядування новий гарант та його команда піддали ревізії, всупереч Конституції і законам Української держави, практично усі найвагоміші здобутки у цій площині, запропонувавши натомість повернути національну пам'ять українців на радянські (читай – російські) рейки. Розпочато ревізію одразу ж в день інавгурації тодішнього президента України із зникнення з сайту глави держави розділу про Голодомор 1932-1933 рр. Продовжено – скасуванням у Донецькому окружному адміністративному суді указів третього президента України В.Ющенка про присвоєння звання Героя України провідникам ОУН-УПА С.Бандері і Р.Шухевичу, запереченням главою держави Голодомору 1932-1933 рр. як геноциду українського народу, мовчазною згодою тодішньої влади (позиція

міністра юстиції О.Лавриновича є лише «одиноким голосом в пустелі») на встановлення пам'ятника кату українського та інших народів СРСР Сталіну у Запоріжжі, домовленістю міністрів освіти України та Росії про спільний урок пам'яті до дня Перемоги, під час якого було рекомендовано зосередитися на «героїчних сторінках спільної історії країн СНД», і спільний російсько-український підручник з історії для вчителів шкіл, за яким українським учням знову стали б викладати підігнану під російську імперську концепцію сфальсифіковану «спільну» історію українського і російського народів.

Ці дії чи бездіяльність влади були свідченням того, що «п'ята колона» Росії в Україні діє за безпосередніми вказівками Кремля, не замислюючись над з'ясуванням суті процесів і явищ, що мали місце в недалекому минулому, а їх оцінка, на догоду Москві, є тенденційною і спотвореною. Так, прилюдно називаючи борців за Українську незалежну державу С.Бандеру і Р.Шухевича «колаборантами» нацистської Німеччини, ідеологи «нової» влади не мали жодної уяви про те, що поняття «колабораціонізм» стосовно українців, що перебували у 1920-1941 рр. і в 1944-1991 рр. під більшовицькою, а в 1941-1944 рр. – нацистською окупацією, вживати неправомірно, позаяк колабораціонізм як такий виникає виключно там, де існують держави (у Франції, Росії, Польщі, Норвегії тощо). Українці тоді не мали своєї держави, а відповідно – не було чого зраджувати, бо колаборант – особа, яка свідомо співробітничав із владою іншої країни на шкоду власній державі або її громадянам [3, с. 669].

Спрямовуючи історичну пам'ять українців про події Другої світової війни в русло радянського міфу про вирішальний вклад народів Радянського Союзу в перемогу над нацизмом, тодішня влада в Україні, що присягалася у відданості курсу України на євроінтеграцію, насправді віддаляла нас на невизначений час від перспективи членства у Європейському Союзі. Адже одним з вагомих чинників вступу до ЄС є внутрішня консолідація громадян країни, що прагне євроінтеграції, з суперечливих питань недавньої історії, одним з яких є різне, часом полярне, ставлення мешканців Заходу і Сходу України до подій Другої світової війни та її героїв.

Між тим, не лише в Україні, але й в об'єднаній Європі цей процес, що має назву «примирення національної пам'яті» різних європейських народів, суттю якого є подолання пам'яттєвого розколу між Сходом і Заходом, ще триває. Це складний процес,

---

що витісняє прояви політичної солідарності, як це сталося стосовно оцінки наслідків перемоги над гітлеризмом. Адже для половини Європи поразка нацистської Німеччини стала початком комуністичної окупації і створення «залізної завіси», а для Заходу Європи важливішим є те, що Червона армія дала змогу перемогти нацизм і покласти край Голокосту. Як поєднати ці оцінки у свідомості усіх європейців, не забуваючи водночас про те, що польський інтелектуал А. Міхнік називає «егоїзмом болю», який кидає надмірно яскраве світло на окремі епізоди пережитого минулого, залишаючи в затінку інші? [2, с. 23].

Аналіз минулого європейських народів показує, що європейський простір, який тривалий час підтримував лише вісь пам'яті, що обертається навколо Німеччини, поступово збагачується новими тенденціями: на авансцену повертаються групи населення, принесені у жертву «пактами» примирення, як, приміром, жертви франкізму в Іспанії або жертви комуністичної політики в посткомуністичних країнах. До цього контексту слід додати й спроби засудження комуністичних режимів аналогічно гітлерівському, чого наполегливо домагаються представники колишніх комуністичних країн в Парламентській Асамблеї Ради Європи. Політичні лідери країн Заходу мають підтримати таку оцінку комунізму заради спокути «ялтинського гріха» 1945 р. Зробити цей важливий крок варто ще й тому, що у більшості держав пострадянського простору злочини сталінського тоталітарного режиму досі не засуджено, а його головного архітектора, принаймні в сучасній Росії, називають вже не кривавим диктатором, а «ефективним менеджером», який задля перетворення СРСР на наддержаву пожертвував життям мільйонів людей.

Маніпулювання у такий спосіб історією й пам'яттю було пов'язане з прагненням декого з нащадків тих, хто вчиняв масові злочини і часто-густо досі лишається при владі, «стерти сліди». Таке маніпулювання немовби стає продовженням злочину, але вже за умов, коли життя знову стало «нормальним». Воно проявляється в незліченних формах, як-от фальсифікація подій, ліквідація доказів, заборона доступу до архівів або їх знищення, репресії проти свідків або їх усунення, запровадження цензури та переслідування тих, хто інакше висвітлює ці події.

До кінця лютого 2010 р. здавалося, що усе вищесказане не стосується України, але наступні після виборів президента України події змушували визнати правомірність передбачення В.Горбуліна

і О.Литвиненка, які у статті «Великий сусід визначився. Що Україні робити далі?», надрукованій у «Дзеркалі тижня» у вересні 2009 р., попереджали про рішучий і безпощадний наступ кремлівського керівництва на українську незалежність у найближчій перспективі, в тому числі в гуманітарній сфері. Позаяк, зазначали автори статті, «у Кремлі усвідомлюють, що історичне «вікно можливостей» щодо України для Москви доволі коротке і може зачинитися вже десь після 2015 року, після становлення нового покоління українських еліт» [4].

Останні рішення тодішньої влади у сфері внутрішньої і зовнішньої політики наочно довели, що новітні владці в Україні – це носії радянської історичної пам'яті. Адже не випадково угоду, що продовжує термін перебування на території України Чорноморського флоту Росії, підписано у Харкові – місті, де антиукраїнські сили в грудні 1917 р. під прикриттям ленінського Раднаркому й російської Червоної гвардії проголосили радянську владу. І хоч теперішні очільники України, як і їхні духовні батьки – керманічі «суверенної» УРСР, свої спічі вимушені виголошувати українською, наступними своїми рішеннями вони будь-що намагатимуться надати державного статусу російській мові, прирікаючи на життя мову народу, що надав їм владні повноваження. Народу, котрий від часу, коли його найпродуктивнішу частину, а саме носіїв національної пам'яті, неукраїнська комуністична влада піддала голоду-геноциду, досі перебуває у стані летаргії.

Тодішня в Україні влада не могла збагнути, що рівноправні взаємини неможливі за визначенням, позаяк російська свідомість базується на двомірному поділі довколишніх держав – на васалів і ворогів. Зважаючи на це, «імперська свідомість» або «імперський світогляд», як спадщина царської Росії, завжди буде вагомим чинником українсько-російських відносин. Ще 1915 р. видатний російський учений українського походження Володимир Вернадський написав статтю «Українське питання і російська громадськість» про ставлення царської держави та російського суспільства до «українського питання» - вона видається актуальною й сьогодні і може сприйматися як критика сучасної російської політики щодо України. У статті, написаній 1915 р., але тоді не опублікованій, Вернадський подає огляд історії українсько-російських взаємин з часів Переяслава до Першої світової війни. Лейтмотив його роздумів – те, що російська держава та російська громадськість послідовно і неухильно намагалися мінімізувати і поступово звести

нанівець українську національну свідомість як таку [5]. Надрукований 1988 р. цей текст викликав справжню сенсацію, але й попри понад двадцятилітнє незалежне існування України роздуми видатного вченого не втратили актуальності.

Важливим інструментом тиску Росії на Україну є й так звана “спільна” історична та культурна спадщина двох народів, а також такий специфічний інструментарій, як релігія. Так, від другої половини XVII ст. й донині, надзвичайно важливим і, вже традиційним знаряддям утримання України у сфері геополітичних інтересів Росії, вважається Російська православна церква (РПЦ) та підпорядкована їй УПЦ Московського патріархату. Утримання українського православ'я під юрисдикцією РПЦ є продовженням старої імперської спадщини - царської політики заперечення окремої ідентичності українців, включаючи окрему релігійну ідентичність

Ускладнювало двосторонні взаємини й неприховане прагнення російської сторони вже вкотре привласнити спадщину Київської Русі, адже без неї історія Росії втрачає не лише початковий період, а й імперський смисл. Тож не дивно, що прагнення України дати власні оцінки історичним подіям, які відбувалися на її території, відродити історичну правду, зміцнити почуття національної ідентичності, яке викорінювалося протягом століть примусової русифікації, російською стороною вкотре кваліфікується як зазіхання на “спільне минуле”. Понад те, російська сторона вважає своїм правом тлумачити і оцінювати на свій розсуд найбільш помітних постатей та подій української історії (І.Мазепа, С.Бандера, Конотопська битва 1659 р.), яких таврує як “зрадників”, “злочинців”, “міфічні перемоги”, що не можна розцінити інакше, як втручання у внутрішні справи України.

За таких обставин чи не єдиним способом порятунку України як незалежної держави є історична пам'ять, яка мала б нагадати українцям про трагічні сторінки спільного радянського минулого. А це – десятки мільйонів людських жертв, бідність населення, ліквідація свобод, позбавлення членів суспільства елементарних умов для нормального існування, створення тоталітарної системи влади. Найжахливішими результатами панування більшовицького режиму в Радянській Україні стали три Голодомори, знищення національної інтелігенції, підриг генофонду української нації, масові репресії проти носіїв української національної свідомості в республіканському компартійно-радянському керівництві. Необмежене й безкарне панування ленінсько-сталінського тоталітарного режи-

---

му в Радянській Україні стало можливим лише тому, що Україна була окупованою й колоніально залежною територією, на якій кремлівські вожді будь-що прагнули утвердити антиукраїнську владу і знищити прагнення українського народу до самостійного державного існування. А ще ми маємо пам'ятати, що досягнення державної самостійності України стало можливим внаслідок рішучої відмови від російських домагань на збереження російсько-української державної спільноти.

Натомість перед українськими істориками першочерговим залишається завдання подолання розриву між науковим знанням і масовою свідомістю, яка все ще перебуває у полоні імперських міфів.

Список використаних джерел

1. Дзюба І. Україна-Росія: протистояння чи діалог культур / Іван Дзюба // Україна-Росія: концептуальні основи гуманітарних відносин. – К.: Стилос, 2001. – С. 265-333.
2. Європа та її болісні минувшини / авт.-упоряд. Ж. Мінк і Л. Неймайер у співпраці з П. Боннарм; пер. з фр. Є. Марічева. – К.: Ніка-Центр, 2009. – 272 с.
3. УСЕ. Універсальний словник-енциклопедія / гол. ред. ради чл.-кор. НАНУ М.Попович. – К.: Ірина, 1999. – VII + 1551 с.
4. Горбулін Володимир. Великий сусід визначився. Що Україні робити далі? / Володимир Горбулін, Олександр Литвиненко // Дзеркало тижня. – 2009. – № 35. – 19 вересня.
5. Вернадський В.І. Українське питання і російська громадськість / В.І. Вернадський // Молода гвардія. – 1988. – 12 березня.

ЗМІСТ

Смоланка В.І. Передмова.....	5
Бобринська В.І. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ШВЕЙЦАРІЇ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	7
Дорошко М.С. ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК ОСНОВА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ.....	18
Коваль Г.М., Карбованець О.І., Куруц Н.В., Гасинець Я.С., Демчинська М.І. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	25
Козловський Ю.М., Козловська І.М. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ІНТЕГРАЦІЇ ЗНАТЬ ЯК ДИДАКТИЧНА ПРОБЛЕМА ЕДУКАЦІЙНОЇ ІНТЕГРОЛОГІЇ.....	35
Марусинець М.М. ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ У ПЕДАГОГІЧНІ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	45
Матвієнко О.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛИ.....	53
Павко А.І., Курило Л.Ф. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ В.О.СУХОМЛІНСЬКОГО.....	62
Староста В.І. ТЕСТУВАННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	81
Химинець В.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	90
Химинець В.В., Опачко М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	101

Daniela Palaščáková

INNOVATION OF THE METHODS OF HIGHER
EDUCATION THROUGH ICT.....114

Артёмов І.В.

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ 122

Андрейко В.І., Свєженцева О.І.

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА 130

Білак Ю.Ю., Попадич О.О.

ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТАМИ НЕТЕХНІЧНИХ
НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ У ВИЩАХ ІІІ – ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ.....140

Борисенко Л.Л.

ВІПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ:
З ДОСВІДУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА 149

Дуло О.А., Мелега К.П., Фотул Ю.В.

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
В ГАЛУЗІ “ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ” 159

Зарічанський О.А.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ ПРИ
ПОМОЩИ СОЦИАЛЬНЫХ СОСТАВЛЯЮЩИХ.....167

Зарічанська Н.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 174

Каплінський В.В.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА
В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ...182

Кляп М.І., Лавєр О.Г., Кляп М.П.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....189

Кобаль В.І., Мовчан К.М.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНТЕГРАЦІЇ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР.....201

Колесник П.О., Бондарь Я.В., Сіра А.Ю. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНКЕТИ SARAT ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ АТОПІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ПРАКТИЦІ УКРАЇНСЬКОГО СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	209
Колесник П.О., Кедик А.В., Шушман І.В. НАУКОВО-ТРЕНІНГОВІ ЦЕНТРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ – ІННОВАЦІЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ.....	216
Корчевський Д.О. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ.....	224
Локшин В.С. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	233
Лях І.М., Кляп М.М. НОВІ ПІДХОДИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	248
Мамчур О.І., Ванда І.В., Котик Л.І. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАТЬ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	254
Моца А.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ — ОСНОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ.....	267
Набок М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДВИЩЕННЯМ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СФЕРІ ОСВІТИ	275
Розлуцька Г.М. НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ЖИТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	284
Сойма С.Ю. ОСНОВНІ ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	291
Фейса С.В., Фейса І.І. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА».....	298

Шаркань В.В. ПРОЕКТ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.....	307
Шумицька Г.В., Пупрашик В.І. САЙТ МЕДІАЦЕНТРУ УЖНУ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ КОНТИНУУМ	315
Вархолик Г.В. ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ	324
Волошенко С.С., Стріщак Н.Р. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВЕДЕННЯ ПОЛІТИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	332
Дацків І.Є. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ЯК ФАКТОР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	337
Zaliesova Irina TRAINING OF FUTURE TEACHERS TO THE FORMATION OF INTER-ETHNIC TOLERANCE AMONG STUDENTS OF SECONDARY SCHOOLS	343
Ключкович Т.В. ПРАВОВІ ОСНОВИ АДАПТУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СЛОВАЧЧИНИ ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	348
Куев Давід Луїс Сократес ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНOSTІ РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ	354
Марценюк М.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ ПСИХОЛОГА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	366
Ясиновська О.С. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ	383

Наукове видання

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Випуск 2(9)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ №20546-10346Пр, видане Міністерством юстиції України 15.01.2014 р.*

Коректура Т.М.Алексєєва, Л.І.Середа
Технічна редакція О.І.Гурчумелія
Комп'ютерна верстка та обкладинка А.І.Бродич

Підписано до друку 19.12.2014 р.
Формат 60x84/16
Тираж 300

Оригінал-макет виготовлено
в редакційно-видавничому відділі видавництва УжНУ «Говерла»:
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89 А,
тел./факс (03122) 66-20-51, dep-editors@uzhnu.edu.ua

Віддруковано ПП «АУТДОР - ШАРК»
88000, м. Ужгород, пл. Жупанатська, 15/1.
тел.: 3-51-25, e-mail: office@shark.com.ua
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т № 40 від 29 жовтня 2012 року

М-72

Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць /ред. кол. І.В.Артёмов (голова) та ін. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. – Вип. 2(9). – 400 с.

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

ISSN 2218-5348

УДК 001:378